

Reïncarnatie – Astrologie kan dat wel samen?

In de “normale” astrologie komen steeds meer niet-astrologische factoren voor. Deze zijn traditioneel gezien meestal niet in overeenstemming of afgeleid van kosmologische factoren. Psychologie en astrologie komen redelijk overeen: beiden bestuderen het gedrag van de mens en zijn een voor de hand liggend huwelijk door hun gezamenlijke doelstelling. De nieuwste loot aan de astrologische tak - reïncarnatie en karma - hebben deze gezamenlijke doelstelling niet. Kunnen deze factoren in relatie gebracht worden met astrologische factoren?

Als men de reïncarnatiegedachte/-lering - vorige en volgende levens - in relatie brengt met astrologische factoren, zijn er dan in de horoscoop factoren die daarmee in overeenstemming zijn. Onderstaand kort overzicht probeert de diverse standpunten op een rij te zetten.

1. Volgens astrologische opvattingen is de mens een eenmalig en uniek wezen gebonden aan ruimte en tijd.
2. Het moment nu - de geboorte - staat centraal, alle andere astrologische technieken staan steeds in relatie met de geboortetijd, volgens astrologische opvattingen. In de traditionele astrologie spreekt men niet van factoren voor de geboorte of na de dood. Astrologie heeft het alleen over een huidig leven.
3. De huidige westerse reïncarnatieleer heeft het over een vorig en volgend leven van de mens, dit is tegenstrijdig met het bovenstaande?
4. Wat verbindt de mens in een vorig, huidig en toekomstig leven met elkaar?. Met andere woorden: wat is steeds hetzelfde in deze levens. Reïncarnatieaanhangers zijn hier erg onduidelijk over.

Deze punten worden hieronder nader toegelicht.

Astrologen beweren steevast dat de mens een uniek en uitzonderlijk persoon is die een weergave is van de kosmos op het moment van de geboorte. De kans dat deze zelfde stand zich weer voordoet wordt zeer gering geacht. De kracht van astrologie is juist de bevestiging van het uniek zijn van ieder mens. Deze stelling is algemeen aanvaard onder astrologen.

Reïncarnatie betekent het opnieuw neerdalen. Als dit over mensen gaat zou dat betekenen dat de mens er al eerder geweest zou zijn en opnieuw terug komt. Er is geen duidelijkheid over datgene wat terug komt in de westerse opvattingen. Gesproken wordt over andere ervaringen met personen in regressie, die er anders uitzien als diegene die het ervaart. Wat is de overeenkomst/hetzelfde van de persoon die ervaren wordt met de persoon die het beleefd? Hoe kun je zeker weten dat dit ook zo is? Zijn er bewijzen van hetzelfde zijn? Het alleen ervaren van een persoon uit het verleden heeft weinig overtuiging. De vraag rijst: wat is datgene wat terugkomt? Ook de vraag of de kennis die men opdoet tijdens de regressie ervaring voldoende betrouwbaarheid bezit. Als men deze ervaring een aantal malen zou herhalen wordt dan steeds dezelfde persoon beleefd?

Kennisoverdracht op paranormaal vlak en de verklaring van morfogenetische velden (informatie wordt verzonden en op verschillende plaatsen verwerkt) zou een andere verklaring kunnen zijn om aan informatie te komen van vorige levens.

In de westerse cultuur en geschiedenis is de reïncarnatiegedachte niet als een algemeen gedachtegoed terug te vinden in de geschiedenis. In christelijke leringen komt ook niet naar voren dat deze opvattingen een onderdeel zijn van het christendom.

Dit in tegenstelling met oosterse leringen, met name het hindoeïsme en het latere boeddhisme, waar de reïncarnatiegedachte een algemeen bekend fenomeen is. De oorspronkelijke leer van Boeddha – het Theravada boeddhisme – neemt hierover een afwijkend standpunt in. Boeddha wijst de algemeen heersende reïncarnatiegedachte af als een dwaallering. Na een uitgebreid zelfonderzoek komt hij tot de conclusie dat er pas op zielsniveau sprake kan zijn van reïncarnatie. Deze leer is ook terug te vinden in het Tibetaanse boeddhisme en het Zen boeddhisme. Bij bestudering van deze reïncarnatielingen blijken er onderling ook weer verschillende opvattingen te zijn die ook de nodige vraagtekens oproepen. Het is niet de bedoeling deze opvattingen hier aan een nader onderzoek te onderwerpen.

Opmerking: de toekomstige Dalai Lama wordt gekozen op grond van astrologische factoren. De toekomstige Dalai Lama moet bepaalde eigenschappen bezitten. Astrologisch is te bepalen waar en wanneer er een persoon geboren wordt die hieraan voldoet. Hier *dalen* deze eigenschappen in een persoon. Dit heeft niets te maken met een persoon die eerder geleefd heeft.

Astrologie.

Astrologische factoren die bepaalde astrologen bezigen om aan te tonen dat hier uit afgeleid kan worden dat deze met vorige levens te maken hebben zijn; Maansknopen, retrograde planeten, het 8e en 12e huis, Cheiron, enz. Al deze factoren zijn afhankelijk van tijd en ruimte. Het geboortemoment bepaalt waar ze staan in de geboortehoroscoop.

Een geboortehoroscoop geeft geen uitsluitsel over de tijd van voor de geboorte, omdat het een weergave is van één moment uit de steeds wisselende patronen van astrologische factoren.

Daar waar de baan van Zon en de Maan elkaar kruisen vanuit de aarde gezien, heeft in de astrologie een betekenis en heten de Maansknopen. In werkelijkheid kruisen de baan van de Zon en de Maan elkaar totaal niet en liggen gigantisch ver uit elkaar. Nog vreemder wordt het dat hier – vorig en volgend leven - aan toegekend wordt. Astronomisch gezien is hier totaal geen grond voor. Waarom wordt aan andere elkaar kruisende planeetbanen geen betekenis toegekend?

Ook voor retrograde planeten en het achtste huis zijn geen factoren te benoemen die wijzen op een vorig of toekomstig bestaan. Steeds zijn het momenten in de tijd.

Cheiron als één van 50.000 asteroïden zou de schakel zijn tussen Saturnus en Uranus terwijl astronomisch gezien deze asteroïden tussen Mars en Jupiter geplaatst worden. Het is eigenaardig waarom Cheiron en de Centauren mee doen met de planetenfamilie en de rest gediscrimineerd wordt? Waarom reïncarnatie hiermee in verband gebracht wordt, wordt niet duidelijk gemaakt.

Het is jammer dat er nergens een zinvolle onderbouwing wordt gegeven voor deze standpunten. Een redelijke verklaring zou veel duidelijkheid kunnen geven, mits dit mogelijk is?

Ervaringen met vorige *levens*?

Steeds meer westerlingen geloven herinneringen te hebben aan vorige levens en zoeken betrouwbare informatie. Vooral met behulp van regressie-hypnose of paranormale ervaringen en de daarbij behorende verschijnselen denkt men steeds *bewijzen* te hebben van vorige levens. De belevingen hiervan kunnen zo levensecht zijn dat het lijkt alsof dit beleven iets uit een vorig leven is, zo wordt dit uitgelegd.

Het gebied van het onbewuste/paranormale, is bij esoterische tradities bekend als de wereld van de *wanen*, de *hallucinaties* en de *fantasieën*. Dit wordt het Geheugen der Mensheid genoemd, Jung heeft het over het persoonlijk/collectief onbewuste, waar alle ervaringen

opgeslagen liggen van de mensheid. Volgens esoterische tradities ziet men daar wat men wenst te zien, en ziet men alleen maar eigen illusies en verwachtingen. De beleefde beelden worden door de persoon zelf gemaakt, of men identificeert zich met andere personen.

In het Oosten zijn dergelijke ervaringen reeds eeuwenlang een bekend verschijnsel. boeddhistische leermeesters hebben er een nuchtere verklaring voor.

Bij mensen met lichamelijke en psychische problemen ligt de oorsprong van hun problemen meestal in het verleden. Het gaat vaak om onverwerkte ervaringen uit de kindertijd, de babytijd, het geboortestadium of mogelijk uit de prenatale periode.

Door therapeutische technieken is het mogelijk deze opnieuw te beleven zodat ze alsnog verwerkt en geïntegreerd kunnen worden.

Hierbij kunnen de volgende categorieën worden onderscheiden:

1. Fantasieën en inbeeldingen, deze komen vaak voort uit minderwaardigheidsgevoelens en leiden meestal tot een opgeblazen ego.
2. Projecties waarmee de doodsangst, de angst voor absoluut zelfverlies, tot aanvaardbare proporties kan worden teruggedrongen. Men wil vaak onbewust blijven voortbestaan na de dood, niet vergeten worden, door grote prestaties te leveren, in werk, enz.
3. Deja-vu ervaringen, iets al eerder gezien te hebben, vaak een nogal dwingende illusie van bekendheid met in feite een nieuw voorval, alsof men dit al eerder heeft meegemaakt. Deze ervaringen komen vaak voor bij mensen met een hersenletsel.
4. Beelden die via telepathische weg worden ontvangen van een ander. Geen beelden uit een vorig leven, maar beelden van een ander persoon.
5. Beelden uit het collectief onbewuste, de astrale of droomwereld. Dit zijn beelden uit een vorig leven, maar dan levens die door andere personen zijn geleid, personen die overleden zijn. Met deze beelden vereenzelvigt men zich.
Deze beelden kunnen overeenstemmen met historisch controleerbare feiten. Reïncarnatie-aanhangers zien daarin het bewijs van hun gelijk.

Volgens boeddhistische opvattingen kunnen zulke ervaringen weliswaar volkomen authentiek zijn, maar maakt de betrokkene de fout zich deze toe te eigenen. Een egocentrische opvatting, die vaak voortkomt uit een sterke persoonlijkheidsdrang en zelfhandhavingdrift. Hij/zij claimt de ervaringen en gaat zich er mee vereenzelvigen, omdat hij vervreemd is van zijn ware natuur, zijn diepste wezen, waarin hij één is met de totaliteit van het leven.

Therapeutische ervaringen.

Diverse vrouwen hebben levensechte regressie ervaringen met één en dezelfde persoon, vooral de maagd Jeanne d' Arc scoort hoog. Er zijn nogal wat vrouwen die claimen in een vorig leven de maagd van Orléans te zijn geweest hoewel er maar één heeft geleefd. Meestal is dit door een bekwaam therapeut terug te voeren tot verdrongen seksualiteit en een daarbij behorend schuldcomplex, ontstaan in de opvoeding.

Een andere veel voorkomende ervaring heeft met verstikking of verdrinking te maken. Heel vaak blijkt dat terug te voeren te zijn op een moeilijke bevalling, waarbij de navelstreng om de hals van de geborene blijkt te hebben gezeten tijdens de bevalling.

Machteloosheid in het normale leven, kan leiden tot compensatiegedrag, wat zich uit in fantasiebeelden over een vorig leven. Dit wordt vaak in machtssituaties uitgebeeld, waarbij betrokkene macht uitoefent over anderen.

Veel mensen claimen in vorige levens Jezus, de Dalai Lama, Inca, Azteek, priester, farao, te zijn geweest en de bewoners van Atlantis zijn ook erg populair.

Japanse zenmeesters rekenen ze tot duivelse verschijnselen, die optreden bij geestelijke verdiepingen. Ze worden pas echt misleidend als men er aandacht aan besteedt.

Tibetaanse leraren beschouwen dit ook als verschijnselen van een verstoorde energiebalans. In het Oosten is de opvatting over reïncarnatie totaal anders dan in het Westen. Daar wil men in het Hindoeïsme door innerlijke groei verlost worden van het rad van wedergeboorte, het rad van illusie. Deze zienswijze is in het Westen nogal behoorlijk anders.

Boeddha

Hoewel er vele opvattingen zijn over de reïncarnatie-gedachte is het juist Boeddha die in zijn oorspronkelijke lering, de reïncarnatieleer afwijst als een dwaallering.

In het latere Boeddhisme komt deze leer weer terug, dit heeft een politieke reden.

Onderdrukking van het volk is gemakkelijker te accepteren als de mens in een volgend leven opnieuw een kans krijgt.

Na een korte grote bloei van het Boeddhisme wordt dan ook onder druk van de politieke machtshebbers het Boeddhisme min of meer verdreven uit India.

Na een grondig zelfonderzoek komt Boeddha uiteindelijk tot verlichting. Hierna ontstaat de Skanda leer, die overeenkomt met het Griekse Pan'ta Rhei (Hesiodus, Grieks filosoof), *alles stroomt voorbij, alles is steeds in wording*. Hieronder een zeer korte samenvatting van de reïncarnatieleer van Boeddha.

De Dood en daarna

Als men sterft verandert er veel. Het is niet meer mogelijk het lichaam te ervaren. Dat zelfde geldt voor onze gevoelens, gedachten, wil en bewustzijn. Het lichaam als referentiepunt van tijd en ruimte is verdwenen. De totale persoonlijkheid is verdwenen. Het is niet mogelijk de persoonlijkheid voor te stellen zonder lichaam.

De gestorvene komt in een soort droomwereld terecht. Het onderbewustzijn wordt dan als het ware het *bewustzijn*. Doordat het bewustzijn dit niet meer overheerst, wordt datgene wat in het onderbewustzijn aanwezig is actief beleefd. Dit vindt men onder andere ook terug in de kabbala.

Het kenmerk van deze coma-achtige toestand is dat men van de stoffelijke wereld geen prikkels meer ontvangt. Er komt geen energie meer naar gevoel, bewustzijn, gedachten en wil. De energie die aanwezig is in het onbewuste, raakt op de duur uitgewerkt. Dat kan snel zijn, bijvoorbeeld een paar dagen, maar het kan ook maanden, jaren of een eeuw duren, voordat die energie is uitgewerkt. Dat hangt van verschillende factoren af, zoals trauma's of andere problematiek waar energie in kan zitten.

Op den duur is die energie uitgewerkt. Wat we dan zien in menselijke tijd, lichaamstijd, is een langzame maar zekere afbraak van die verschillende elementen, als lichaam, gevoel, bewustzijn, wil en gedachten. Skanda's zoals de Boeddhist deze elementen noemt.

Wat uiteindelijk overblijft is een soort punt waar de essentie, de kern van de ervaringen die tijdens het leven zijn opgedaan in bewaard wordt. Uiteindelijk resulteren alle ervaringen in een soort samenvatting, die alleen op esoterisch niveau ervaren kan worden. Vormt zich om deze samenvatting een nieuwe identiteit en die identiteit wordt *verlicht* en maakt een bewuste zelfrealisatie mee, dan komt men op een punt dat men zich ook bewust wordt van die samenvatting. Gebeurt deze verlichting niet, dan blijft deze samenvatting verborgen aanwezig in de mens. Pas als er een verlichting of een permanente bewustwording van de ziel plaatsvindt, wordt men zich bewust van die samenvatting.

Na de dood gaat dat wat wij de mens noemen, steeds meer verdwijnen. De mens die volgens de Boeddhist een koppeling is van verschillende levensdraden - Skanda's - die tijdelijk aan elkaar geknoopt zitten; en tegen dat knooppunt zeggen we ik.

Na de dood worden deze draden van het knooppunt dunner en verdwijnen uiteindelijk. Ook datgene waar men " ik " tegen zegt. Volgens Boeddha kunnen Skanda's niet reïncarneren, hoewel de ervaring van een Skanda uiteindelijk deel uit kan gaan maken van een nieuw lichaam. En rond de essentie van bijvoorbeeld een gevoelsskanda kan weer een nieuwe

stroom van nieuwe gevoelsaspecten gaan ontstaan. Hetzelfde geldt voor de gedachten en wil en het bewustzijnsskanda, die eerst deel waren van een andere lichamen.

De Skanda's van een gestorven lichaam blijven niet bij elkaar. Na de dood dienen ze weer als de basis voor nieuwe lichamen. Volgens het Boeddhisme kan het lichaamsskanda straks de basis vormen voor een lichaam van iemand in Tibet. Het gevoelsskanda kan worden gebruikt voor iemand in Parijs, en het gedachtenskanda door iemand in Noord - en het wilskanda door iemand in Zuid - Amerika, en het bewustzijnskanda door iemand in Spanje.

Men kan Skanda's zien als kralen aan een snoer. Na de dood is het snoer en daarmee de verbinding tussen de Skanda's gebroken, die daarna ieder hun eigen gang gaan, een eigen ontwikkelingsweg volgen. Het gevolg is dat elk mens een samenstel is van vijf verschillende van elkaar onafhankelijke krachten, die na een tijdelijk samengaan in een mensenleven, weer los van elkaar komen en elk hun eigen ontwikkelingsweg volgen. Iedereen is dus een samengaan van verschillende wezen-elementen. Ook uit verschillende tijden. Volgens Boedha is het zo, dat als iemand *last* heeft van reïncarnatie-herinneringen, het kan zijn dat hij of zij van een Skanda impulsen doorkrijgt, deze dan in beelden en ervaringen vertaalt, en deze zich toeëigent als zijnde: dat was ik in een vorig leven. Men is dus verbonden met hele hoop incarnaties. Het grote probleem is dat men alle herinneringen koppelt aan een *ik - terminologie*. Dat men zegt *ik heb in een vorig leven dat en dat meegemaakt, terwijl dat ik nergens zit*. Ik ontstaat alleen als er vijf *draden* tijdelijk aan elkaar zitten. Tegen dat resultaat zeggen we *ik*. Op het moment dat deze ik verdwijnt is er niets meer waar men *ik* tegen kan zeggen.

Dit is heel beknopt het verhaal dat men in het Teravada (Hinamyama) - Boeddhisme, het meest oorspronkelijke Boeddhisme, kunt terugvinden. Volgens bovenstaand betoog kan men op exoterisch vlak, bij de wezensdelen, lichaam, gevoel, denken, bewustzijn en wil geen toestand ontdekken die permanent is en blijft bestaan in die samenstelling.

Toelichting.

Het exoterische gaat over de zichtbare werkelijkheid waarin we leven en waar ons normale bewustzijn en zintuigen actief zijn, de persoonlijkheid. Met het esoterische wordt hier bedoeld de onzichtbare energieën in de mens. Worden deze verborgen energieën in de mens actief dan ervaart de mens een totaal ander wezen in zichzelf. Zo anders dat het zelfs niet te beschrijven is, deze ervaringen worden ook zielservaringen genoemd en worden onder andere ervaren door mystici.

De Ziel en Reïncarnatie

Pas op zielsniveau kan iets permanent ontstaan, wat onveranderlijk hetzelfde is volgens esoterische tradities. De groeilijn van de ziel, die weliswaar niet permanent is, (wat niet uit te leggen is omdat onze taal daar niet toereikend toe is) zou eventueel in aanmerking komen voor zoiets als reïncarnatie, volgens deze manier van denken. Wanneer men een herinnering heeft van een vorige incarnatie, is het mogelijk dat men in contact is met dat ziele-aspect. Wat niet de ziel is, maar als het ware slechts een schil is van de eigenlijke ziel, die slechts informatie heeft van de eigenlijke ziel, die dat daar achtergelaten heeft. Zoals een blinde bij het ruiken van een bloemengeur denkt echt een bloem waar te nemen, zo kan men dat voorstellen bij zogenaamde reïncarnatie herinneringen. Die energie die de indruk geeft de ziel te zijn, is slechts een afspiegeling van de ziel.

Om dit eenvoudiger voor te stellen, wil men het over reïncarnatie hebben, over iets wat een permanent bestaan heeft, dan moet men uitgaan van de ziel. Als het lukt daar een fusie mee aan te gaan, echt bewust te worden van de ziel, vanuit een zielenbewustzijn te leren leven en handelen, dan betekent dat, dat als het lichaam sterft en de persoonlijkheid uit elkaar valt, het bewustzijnsniveau niet op de persoonlijkheid gericht is, maar reeds op het niveau van de ziel. Als de andere groeilijnen wegvallen, blijft er een soort permanent groeibewustzijn bestaan. Dit zielsbewustzijn is relatief gezien onsterfelijk. Na de lichamelijke dood kan op zielsniveau een keuze gemaakt worden op te gaan in het goddelijke, of terug te keren in een lichaam en opnieuw geboren worden. Dan is er sprake van reïncarnatie.

In India kent men het Bodhisattva principe – hij wiens wezen licht is – de zevende inwijding, (overeenkomend met Chesed – Jupiter in de kabbala). Dit zijn mensen die op zielsniveau leven en na hun dood de keuze hebben in het goddelijke op te gaan, of opnieuw in een lichaam neer te dalen. Deze ontwikkelen het aspect van Mededogen. Ze kunnen niet eerder opgaan in het goddelijke of de hele

mensheid moet verlicht zijn. Zij komen terug als een geestelijk leraar om de mens een weg te wijzen naar verlichting. Dit is werkelijk reïncarnatie. Sai Baba is vermoedelijk een huidige Bodhisattva die een bewuste keuze heeft gedaan om opnieuw als een mens te gaan leven.

Astrologie en de ziel

De ziel wordt door een aantal astrologen toegekend aan de Maan. Hoewel ze beiden behoren bij het menselijk ervaringsgebied, zijn deze ervaringen totaal verschillend en hebben ze zelfs geen raakvlak met elkaar. Het ervaringsgebied van de Maan hoort bij de persoonlijkheid. De kenmerken van zielservaringen zijn totaal anders, zo anders dat ze zelfs niet te benoemen zijn, getuige de geschriften van mystici. Dit scheidt ook de grootste verwarring waardoor onjuistheden ontstaan. (zie Esoterische dimensies in astrologie waar dit uitgebreid behandeld wordt)

Conclusie: volgens boven staand betoog blijkt dat men astrologie niet in relatie kan brengen met het begrip reïncarnatie. Astrologie hoort bij de persoonlijkheid, die verdwijnt na de dood, slechts op zielsniveau is het mogelijk de keuze te maken opnieuw een lichaam in te gaan. Huidige astrologen die de ziel toekennen aan astrologische principes hebben zich nooit verdiept in wat werkelijk de ziel en zielservaringen zijn.

Hoe ontstaan theorieën en leringen over reïncarnatie. De belangrijkste oorzaak is vaak, dat de metaforen en symbolische voorstellingen op dit gebied letterlijk genomen worden. Zo gauw men over tijd en ruimte spreekt, vorige levens en huidige levens, dan heeft men het niet over esoterische begrippen maar over exoterische begrippen.

En juist reïncarnatie en ook het begrip karma, wat daar ook vaak mee in verband wordt gebracht, zijn uitgesproken esoterische begrippen. Meestal wordt het esoterische vertaald in exoterische begrippen. Het letterlijk nemen van deze symbolische begrippen is een fout die veel gemaakt wordt.

Een gedegen studie van het mystieke Boeddhisme (o.a. De Mystiek v.h. Boeddhisme, van B. Jasink, Ank - Hermes) - wat een moeilijke studie is - geeft op een uitgebreide manier de begrippen reïncarnatie en karma weer.

Termen als wedergeboorte, opstanding, transformatie, enz. zoals die in esoterische stromingen en godsdiensten gebruikt worden, worden ten onrechte uitgelegd als reïncarnatietheorieën. Dit komt omdat datgene wat er staat niet goed begrepen wordt, of verkeerd wordt uitgelegd, waarbij steeds weer opvalt dat de begrippen exoterie en esoterie door elkaar gehaald worden. Het symbolische wordt letterlijk genomen.

Er zijn wetenschappelijke onderzoeken gedaan, om via die weg aan te tonen dat reïncarnatie wel degelijk mogelijk is. Vaak wordt de Amerikaanse hoogleraar Stevenson aangehaald, die een uitgebreid onderzoek (10.000 gevallen) heeft gedaan naar reïncarnatiegevallen. Hij heeft hier enige boeken over geschreven. Zijn eindconclusie, die voorstanders gemakshalve maar vergeten, is dat ondanks zijn zeer uitgebreide studie, nooit een bewijs van reïncarnatie is gevonden. Hij heeft nog steeds de hoop een geval (bewijs?) te vinden, zoals hij dat weer gaf in een interview.

KARMA

Als er één woord in de esoterie is wat misbruikt wordt dan is dat het woord Karma. Het wordt steevast verkeerd vertaald, men noemt het de *wet van oorzaak en gevolg* en het heeft daar juist niets mee te maken. De oorzaak hiervan is dat dit woord in een bepaald zinsverband gebruikt is door Mad. Blavatsky (De geheime Leer), waar het een zedelijk karakter had. Dit woord is volkomen uit zijn context gehaald, en is een eigen leven gaan leiden, wat vooral komt omdat dit begrip nogal moeilijk te begrijpen is. Gemakshalve wordt het maar letterlijk vertaald. Daarnaast zijn er diverse begrippen op dit gebied. Welke bedoeld worden, wordt achterwege gelaten.

Karma Betekenissen

- karma de wet van handelen, Mimaamsa leer
- karma in de vorm van offers brengen aan de goden of godheid
- karma als een makend beginsel, verbonden met menselijke activiteit
- karma als principe, die de ziel met de materiële wereld verbindt

- karma als een van god uitgaand principe
- karma als principe wat er door de mens van gemaakt wordt
- karmayoga - weg van het handelen
- karma is niet het Lot, bepaalde filosofische stroming in India.
- karma-maarga, de weg van handelen op diverse niveaus

Karma betekent, actie, handelen en heeft niets met verleden en toekomst te maken, maar alles met het NU. (Oosterse – Westerse wijsbegeerte, P. T. Raju.)

In onze samenleving is dit handelen te vergelijken met werken aan jezelf, werken aan innerlijke groei, om zo tot een evenwichtiger wezen te groeien. Een wezen die in staat is het leven op een evenwichtige, volwassen en verantwoordelijke manier aan te kunnen. Dat is geen geringe opgave.

Karma betekent ook, dat ieder van ons juist in die levenssituatie geplaatst is, waar hij of zij het meeste van kan leren. Waar hij of zij het meeste vindt om te groeien. Een horoscoop is daarbij een uitstekend hulpmiddel.

Ter afsluiting een citaat uit het bijzondere boekje: Licht op het Pad en Karma van Mabel Collins (Theosofische Bibliotheek):

“ de werkingen van de eigenlijke wetten van Karma kunnen niet worden bestudeerd voordat de leerling het punt bereikt heeft, waar zij hem zelf niets meer aandoen.

De Ingewijde heeft het recht, de geheimen der natuur op te eisen en de wetten te kennen, welke het menselijk leven beheersen. Hij is erkend deel geworden van het goddelijk element en wordt niet meer aangedaan door wat tijdelijk is. Dan krijgt hij kennis van de wetten die tijdelijke toestanden beheersen. Tracht daarom eerst uzelf van de wetten te bevrijden, hij die de wetten van Karma wenst te begrijpen, en dat kan men alleen volbrengen doordat men zijn aandacht richt op datgene, wat door die wetten niet meer wordt aangedaan”.

Geraadpleegde literatuur:

1. Lezingencyclusen van Daniel van Egmond, 1980 – 1990, P.M. V. centrum, te Nijmegen.
2. Bres: no 61, A. Gabrielle, blz. 3 en volgend.
- 3, M. Collins: Licht op het Pad en Karma
4. Ouspensky (Gurdjeiff): Op zoek naar het wonderbaarlijke
5. Mad. Blavatsky: Sleutel tot de Theosofie, De Geheime Leer
6. B. Jasink: De Mystiek van het Boeddhisme, Ank-Hermes
7. Oosterse – Westerse wijsbegeerte, P. T. Raju. Aula boeken, 1966
8. Esoterische dimensies van astrologie, L. Hunting, Akasha, 2004